

በረቂቅ አዋጁ የፖለቲካ ፓርቲዎችን የሚመለከተው ክፍል ከተካተቱት አዳዲስ ጉዳዮች ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው።

1) አዋጅ ቁጥር 573/2000 ላይ የፖለቲካ ፓርቲ አባላት ሆነው መንቀሳቀስ አይችሉም ከተባሉት የመንግስት ሰራተኞች በተጨማሪ የፖሊስ፣ የደህንነት እና የጸጥታ አካላት ሰራተኛ፣ አንዲሁም የቦርዱ ባለስልጣናት እና ሰራተኞችም በዚህ ክልል ውስጥ ቢታቀፉ ተገቢነው የሚል ሃሳብ ቀርቧል።

2) የፖለቲካ ፓርቲዎች መስራች አባላትን በተመለከተ በፓርቲነት ለመንቀሳቀስ ቁርጠኛ አቋም ያላቸው ሰዎችን ገና ከአመሰራረቱ ሂደት መለዩት ያግዝ ዘንድ የአገር አቀፍም ሆነ የክልል ፓርቲዎች መስራች አባላት ቁጥር ከፍ እንዲል ተደርጓል። የፖለቲካ ፓርቲ መስራች አባላትም ሆነ ለግል እጩዎች የሚሰጡ የድጋፍ ፊርማዎች የሚረጋገጡበት መንገድ በተጨማሪ ከዚህ ጋር የተያያዙ የማጭበርበር ተግባራት የሚያስከትሉት ውጤት በግልጽ እንዲቀመጡ ተደርጓል።

3) የፓርቲዎችን የአመዘጋገብ ሂደትን በተመለከተ የተወሰኑ መስራች አባላት በሂደቱ ላይ የሚገጥሟቸውን ውጣ ውረድ ለመቀነስና በርዱ ጊዜያዊ የምዝገባ ወረቀት መስጠት የሚችልበት ድንጋጌዎችም ተካተዋል።

4) ፓርቲዎች በውስጣቸው ዴሞክራሲያዊ እንዲሆኑና ተጠያቂነት አንዲኖራቸው የሚያደርጉ፣ በአባላትም ሆነ በአመራር ደረጃ የጾታ ተዋጽኦን ለመጠበቅ የሚተጉ አንዲሆኑ የሚያስገድዱ ድንጋጌዎች ተካተዋል።

5) በርዱ የፖለቲካ ፓርቲዎችን ከምዝገባ የሚሰርዝባቸው መስፈርቶችን በሚመለከት ጥፋቶቹና ቅጣቶቹ ተመጣጣኝ እንዲሆኑ ተደንግጓል። በተጨማሪም እርምጃ የሚወሰድባቸው ፓርቲዎች ውሳኔው ከመሰጠቱ በፊት የቀረበባቸውን ክስ መከላከል እንደሚችሉ የሚያስቀምጡ ድንጋጌዎች ተካተዋል።

6) መንግስት ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠውን የገንዘብ ድጋፍ በተመለከተ ድጋፍ እያንዳንዱ ፓርቲ በፌደራል እና በክልል ምክር ቤቶች በሚያገኘው ድምጽ ብዛት፣ ከአባላቱና ከደጋፊዎቹ በሚያገኘው መዋጮ፣ ክፍያና ስጦታ፣ በእጩነት በሚያቀርባቸው ሴቶችና የአካል ጉዳተኞች ቁጥር እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው መስፈርቶች ላይ የተመሰረተ አመታዊ የገንዘብ ድጋፍ እንዲሆን ተደርጓል።

የምርጫ ታዛቢነትን በተመለከተ በአዋጅ 532/99 ወስጥ ተደንግገው የነበሩት ክልላዎች እንዲሻሻሉ ተደርጓል። ከነዚህ ውስጥ አንዱ የመራጮች ትምህርት የሰጠ አንድ ድርጅት በዚያው ምርጫ የምርጫ ታዛቢ መሆን አይችልም የሚለው ድንጋጌ ተሻሽሎ አንድ ድርጅት ሁለቱንም ተግባራት ለማከናወን ካመለከተና መስፈርቶቹን ካሟላ መሳተፍ እንዲችል የቀረበው ሃሳብ ነው።

የምርጫ ስነምግባርን በተመለከተ ዝርዝር የስነምግባር መመሪያዎች የፖለቲካ ፓርቲዎች በሚያቋቁሟቸው በተለያዩ ደረጃ የሚገኙ መድረኮች አማካኝነት በሚደርሱባቸው ስምምነቶች መሰረት የሚመራ አንዲሆን ታሳቢ በማድረግ በሕጉ ወስጥ እንዲቀመጡ የተደረጉት አስፈላጊ የሆኑት ጉዳዮች ብቻ ናቸው። በዚህ መሰረት ዝቅተኞቹ የስነ ምግባር ግዴታዎች ዝርዝር፣ የባለድርሻ አካላት ሚና ምን እንደሆነ እንዲሁም ምን ምን ድርጊቶች የስነ ምግባር ጥሰት ተብለው እንደሚወሰዱ እንዲሁ የስነ ምግባር ጥሰቶች በሚፈጸሙበት ጊዜ በቦርዱ እና በፍ/ቤት ሊወሰድ የሚችሉ እርምጃዎች በረቂቅ አዋጁ ውስጥ ተካተዋል። ከምርጫ ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ቅሬታና አቤቱታ ያላቸው ማናቸውም ወገኖች የቦርዱ የበታች አደረጃጀቶችና ቦርዱ በሚሰጣቸው ውሳኔ ላይ ቅሬታ ካላቸው ጉዳዮቻቸውን ስልጣን ወዳለው ፍ/ቤት አቅርበው የመዳኘት መብታቸው የተጠበቀ እንዲሆን ተደርጓል። በተጨማሪም በምርጫ ወቅት የሚነሱ ክርክሮችን በተመለከተ በፌደራል እና በክልል ፍ/ቤቶች ደረጃ አስፈላጊ የምርጫ ችሎቶች እንዲቋቋሙ ተደርጓል። በነዚህ ችሎቶች ላይ የሚመደቡ ዳኞችም አስቀድመው በምርጫ ቦርድና በፍ/ቤቶች ትብብር አስፈላጊው አግባብ ያለው ስልጠና እንዲያገኙ እንዲደረግ ሃሳብ ቀርቧል።